

Boek 24.

De blauwe Ridder.

+ het goud van de verraders +

Hoofdstuk 1 – Het einde van de winter

De winter liet Riverveld niet in één keer los. In de schaduw van heggen en ingestorte muren lagen nog grijze hopen sneeuw, maar op de open velden zakte het water langzaam in de grond. De wegen waren niet langer veranderd in diepe modderstromen en tussen de bleke stoppels verschenen de eerste groene sprietten. Voor de boeren stelden ze weinig voor, maar mensen bleven ervoor staan alsof ze naar een wonder keken. Kinderen liepen zonder dikke dekens over hun schouders, timmerlieden openden hun werkplaatsen weer en boven enkele herstelde daken kringelde rook. Riverveld ademde voorzichtig, alsof het land eerst wilde weten of de winter werkelijk voorbij was voordat het opnieuw durfde te leven.

In een kamer van Cedrics tijdelijke bestuurshuis lagen de gevolgen van die winter in keurige rijen op tafel. Thomas zat tegenover de jonge graaf, terwijl Anne naast hem de lijsten van beschadigde hoeven naliep. Jara had meerdere registers voor zich liggen en vergeleek haar heldere handschrift met de oudere, haastig opgestelde rekeningen. Achter hen stond een verzegelde kist onder bewaking. In die ene kist lagen niet alle 67.500 goudstukken, maar de zware sloten herinnerden iedereen aan het totale bedrag dat zij inmiddels op Roys aanhangers hadden buitgemaakt. Voor een boer die in zilverstukken rekende, was zo'n hoeveelheid bijna niet te bevatten. Voor Thomas voelde ieder goudstuk echter niet als rijkdom, maar als een vraag waarop hij het juiste antwoord moest vinden.

“Volgens het kroonrecht gaat het grootste deel naar de koning,” zei Cedric. Zijn stem klonk beheerst, maar zijn blik bleef rusten op een lijst met gezinnen die nog altijd voedselhulp ontvingen. “Dat recht wil ik niet betwisten. Alleen vrees ik dat sommige mensen de volgende oogst niet halen als wij maanden op de volledige verdeling wachten.”

Thomas knikte langzaam. Hij kende honger te goed om haar tot een getal op perkament te maken. Toch kon hij het goud niet behandelen alsof het van hem was. Het moest dubbel worden geteld, verzegeld en verantwoord, zodat niemand later kon beweren dat hij zich met verradersgeld had verrijkt. Hij wreef vermoeid over zijn voorhoofd. Anne legde meteen haar hand over de zijne. Haar aanraking was warm en vertrouwd, en toen hij naar haar keek, vond hij in haar ogen geen eenvoudig antwoord, maar wel de zekerheid dat hij deze last niet alleen hoefde te dragen.

“Recht en mededogen hoeven geen vijanden te zijn,” zei Anne zacht. “Maar we moeten kunnen uitleggen waarom ieder goudstuk wordt uitgegeven.”

Jara schoof een van haar lijsten naar voren. Bovenaan stonden weduwen, zieke kinderen en gezinnen zonder zaaigoed. “Dan beginnen we bij de mensen voor wie wachten het gevaarlijkst is.”

Thomas sloot zijn vingers even om Annes hand en keek daarna naar Cedric. Buiten sloeg water van een smeltende dakrand op de stenen. “Morgen bepalen we wat onmiddellijk nodig is,” zei hij. “Maar geen munt verdwijnt zonder naam, reden en getuige. Dit goud is door verraad verzameld. Wij zullen laten zien dat het ook eerlijk kan worden gebruikt.”

Niemand sprak hem tegen. Toch bleef de verzegelde kist achter hen zwaar aanwezig, alsof het goud zelf wachtte om te ontdekken wat voor leiders zij werkelijk waren.

Hoofdstuk 2 – De kas voor Riverveld

De volgende ochtend stond de verzegelde kist niet langer zwijgend achter in de kamer. Thomas had Cedric, twee schrijvers en enkele getuigen laten komen. Op de tafel lagen een weegschaal, geldzakken en nieuwe stroken perkament. De munten werden geteld, daarna opnieuw geteld en pas vervolgens onder het zegel van Thomas en dat van Riverveld apart gelegd. Toen de laatste telling overeenkwam, schoof Thomas de verzegelde zakken naar Cedric toe. “Duizend goudstukken,” zei hij. “Uit het aandeel dat mij volgens het kroonrecht toekomt. Niet als lening en niet om er later macht over uw land voor terug te vragen. Dit is voor Riverveld.”

Cedric bleef een ogenblik stil. Zijn vingers lagen op de rand van de tafel, maar hij raakte het goud niet aan. “Met dit bedrag kunt u uw mannen maanden onderhouden of uw eigen toekomst veiligstellen.” “Mijn toekomst wordt niet veiliger als onze burens hongerslijden,” antwoordde Thomas. “Een bondgenootschap betekent weinig wanneer we alleen naast elkaar staan zodra er zwaarden worden getrokken.”

Anne keek hem met zichtbare liefde aan. Ze herkende nog altijd de arme jongen in de ridder die nu over duizend goudstukken besliste. Onder de tafel vond haar hand de zijne en kneep er zacht in. Thomas keek haar aan en een kleine glimlach brak door zijn ernst heen, voordat Jara de eerste lijst voor hen neerlegde. Bovenaan stonden geen invloedrijke kooplieden of rijke boeren, maar gezinnen zonder zaaigoed, hoeven waarvan het dak nog openlag en weduwen die hun laatste geit tijdens de winter hadden moeten verkopen.

De rest van de ochtend verdeelden zij geen losse munten, maar mogelijkheden. Anne en Jara lazen ieder verzoek hardop voor en vergeleken het met verklaringen van dorpsoudsten. Geld werd vrijgemaakt voor gerst en haver, jonge runderen, geiten, ploegijzers, bijlen, dakbalken en voedsel voor gezinnen die niet tot de eerste oogst konden wachten. Cedric bepaalde welke plaatselijke ambachtslieden de opdrachten kregen, zodat het herstelgeld ook timmerlieden, smeden en wagenmakers werk bezorgde. Thomas liet iedere uitgave opschrijven met naam, doel, bedrag en getuige. Wie hulp kreeg, hoefde hem daarvoor niet persoonlijk dankbaar te zijn; rechtvaardigheid mocht geen gunst van een rijke heer worden.

Die middag werden op het kleine marktplein de eerste aankopen bekendgemaakt. Mensen keken wantrouwig naar de bewaakte geldzakken, maar dat veranderde toen wagens met zaaigoed naar voren reden en een oude boer hoorde dat hij twee ossen kreeg om zijn verwoeste akker opnieuw te ploegen. Een vrouw met drie kinderen drukte beide handen voor haar mond toen Jara vertelde dat haar dak voor de volgende regen zou worden hersteld.

Cedric keek naar zijn mensen en slikte zichtbaar. “U hebt hun niet alleen goud gegeven,” zei hij zacht tegen Thomas. “U hebt hun een reden gegeven om weer vooruit te kijken.”

Thomas keek naar Anne, die naast de vrouw neerknielde en met de kinderen sprak. “Nee,” antwoordde hij. “Het goud herstelt alleen wat verraad heeft gebroken. Zij bouwen zelf hun leven weer op.” Op dat moment werd de eerste zak zaaigoed van een wagen getild. Voor het eerst zag het volk van Riverveld verradersgoud niet als bewijs van hebzucht en macht, maar als het begin van nieuwe akkers.